

5. Regional Development and Cohesion Policy 2021-2027. – Access mode : http://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2018/06/06-08-2018-regional-development-and-cohesion-policy-2021-2027.

6. Hulst R. Inter-Municipal Cooperation: A Widespread Phenomenon / R. Hulst, A. van Montfort // Intermunicipal Cooperation in Europe ; edited by R. Hulst and A. von Monfort. – Dordrecht : Springer, 2006. – pp. 1–22. – Access mode : https://link.springer.com/chapter/10.1007/1-4020-5379-7_1.

7. Working Together. Intermunicipal Cooperation in Five Central European Countries / ed. by P. Swianiewicz. – Open Society Foundations : Budapest, 2011. – 346 p. – Access mode : http://pdc.ceu.hu/archive/00006996/01/LGI_Working-Together-Intermunicipal-Cooperation_2011.pdf.

Марія КАРНАУХОВА

*молодий науковий співробітник,
аспірант кафедри публічного управління
та адміністрування ІПК ДСЗУ*

ЕВРИСТИЧНІСТЬ ТЕОРІЇ НАРАТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ІДЕНТИЧНОСТЯМИ

Однією з найважливіших тем у сучасному суспільствознавстві загалом, і управлінській науці зокрема, є тема ідентичності і усвідомлення суті соціалізації як активного конструювання ідентичності. Функція ідентифікації реалізує потребу людей в усвідомленні своєї групової приналежності. Завдяки соціальним механізмам ідентифікації індивід вбудовується у формально-інституційний простір суспільства. Не випадково Ф. Фукуяма, фіксуєчи феномен «підйому політики ідентичності» і домінуючу роль концепції «політики ідентичності», зазначає, що «сьогодні політика менше за все визначається економічними чи ідеологічними проблемами, а більше – питаннями ідентичності» [3].

Мультикультуралізм стає візією суспільства, подрібненого на невеликі групи, що вимагають визнання власної ідентичності. Реальність свідчить, що європейська ідентичність поки що перебуває у слабкій стадії її становлення, як і реалізація ідеї цивілізаційної ідентичності на тлі процесів, що відбуваються в ЄС та в усьому англосаксонському західному світі. Проте стурбованість щодо ідентичності зіштовхнулася із необхідністю громадського дискурсу, а політика ідентичності, вочевидь, потребує оновленої дослідницької парадигми.

Проблема ідентифікації публічності, як і проблема особистісної ідентичності, приречена до антиномічності. Або ми вважатимемо суб'єкта публічної дії постійно ідентичним самому собі, або сприйматимемо самоідентичного суб'єкта як ілюзію. Послугуємося висновком П. Рикера щодо того, як людська самість може уникнути

цієї дилеми. Справа в тому, що суб'єкт не пізнає себе без посередника, а виключно через нього – через іншого, через знаки культури, якими наділяють світ інші. Не випадково вагоме місце у всіх філософських роздумах про ідентичність займає проблема конституючої ролі іншого для формування колективної ідентичності. Зняти вищеозначену суперечність було покликано введено П. Рикером поняття «нарративної ідентичності».

П. Рикер протиставляє синхронічну ідентичність (набору дискретних атрибутів) діахронічній ідентичності (унікальній індивідуальній історії). Під цим поняттям він розуміє таку форму ідентичності, до якої «суб'єкт здатен прийти через нарративну діяльність, результатом якої є життєва історія.» [1, с. 19]. Наратив у філософії Рикера виступає як те, що пов'язує індивіда з самим собою, вписує його в пам'ять та проектує. Цілісність, автономність, творча сутність людини розглядається ним як нарративна ідентичність. Відповідь на питання, ким є певна людина, по суті, означає відповідь на питання про те, які події відбувалися в її житті і якою була її реакція на них. Кожний розповідає про те, що з ним відбувалося, щоб показати, хто він є. В цьому значенні «хто» еквівалентно своїй «власній історії» [1, с. 112]. При цьому нарративна ідентичність не просто одна з можливих форм ідентичності, нарративність складає необхідний аспект будь-якої ідентичності, тому що лише форма оповіді дозволяє помислити поєднання сталості і несталості, їх життєвий зв'язок. Поняття «життєвого зв'язку» характеризує єдність життєвої історії; як таке воно відсилає до темпорального виміру ідентичності. Наративність є необхідним елементом ідентичності.

Зрештою особистісна ідентичність у Рикера не є якоюсь природною даністю свідомості, вона є результатом опосередкування нарративами як різноманітними моделями оповідуваної конфігурації дії. Тільки за допомоги оповіді конститується певне ставлення людини до себе.

Завдяки наявності нарративної ідентичності можна розглядати нації, народи, класи, різного роду співтовариства як утворення, що взаємно визнають одне, визнають кожного тотожним собі і одним – іншим.

Загально кажучи, ідея нарративної ідентичності Рикера полягає у віднаходженні в здатності оповідування забезпечити поняттєві засоби, необхідні для того, аби зробити інтелектуальним той смисл, в якому індивід може зрозуміти себе як автора своїх дій. Не буває розуміння себе, не опосередкованого знаками, символами, текстами. Розуміння себе співпадає з інтерпретацією, яка застосовується до цих опосередковуючих текстів. Наративна ідентичність це та модальність, в якій ми розуміємо себе, розуміючи тексти, тобто будучи здатними застосувати прочитане оповідання до свого власного життя і віднайти у ньому ресурси, необхідні для її зрозуміння. Людина конститується в ході свого самоопідування і самодослідження свого життя. У випадку нарративної ідентичності ми отримуємо культурне опосередкування доступу до себе.

Гадаємо, що залучення теорії нарративної ідентичності для формування дієвої політики управління ідентичностями та зміцнення громадянської ідентичності має методологічне і практичне значення. Певна річ, управління ідентичностями істотно відрізняється, скажімо, від управління у бізнесі. Проте всі основні управлінські функції, як то цілепрокладання, планування, організація, координація, мотивація, контроль, залишаються. А відсутність управління здатне конструювати негативну ідентичність. Пошуки ефективних інструментів і політик для зміцнення громадянської ідентичності вимагають вирішення методологічних питань, пов'язаних із розумінням синергетичної суті ідентичності як принципово мінливої, множинної і локальної цілісності, та аналізу методів, технологій і ступеня впливу на процес управління ідентичностями. Особливої уваги, в цьому контексті, заслуговує концепція нарративної ідентичності, що має практичний характер: вона є умовою впорядковування індивідуального досвіду політичних акторів та рефлексії над дійсністю, з усіма її історичними коливаннями та змінами.

1. Рикёр П. Герменевтика. – Этика. – Политика / П. Рикер. – М. : KAMI, ACADEMIA, 1995. – 160 с.

3. Фукуяма Ф. Новый трайбализм и кризис демократии. – Режим доступа: <https://eadaaily.com/ru/news/2018/11/14/fukuyama-politika-identichnosti-i-predposylki-grazhdanskoy-voyny-v-ssha>.

Ірина КРИВОРУЧКО

к. держ. упр., науковий співробітник відділу організації фундаментальних та прикладних досліджень Інституту експертно-аналітичних та наукових досліджень НАДУ

ПРИНЦИП РОЗУМНОГО СТРОКУ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ ПРОЦЕДУРІ

На даному етапі державотворення значно актуалізується питання визначення та застосування принципів адміністративної процедури органами публічної влади. Зокрема в аспекті реалізації Стратегії реформування державного управління на 2016 – 2020 роки одним із напрямів визначено приведення надання адміністративних послуг у відповідність із принципами адміністративної процедури, що має базуватися на європейських стандартах. Саме тому принципам адміністративної процедури відводиться визначальне місце для надання якісних адміністративних послуг фізичним та юридичним особам.

Серед принципів адміністративної процедури слід виокремити принцип розумного строку, оскільки саме він має безпосередній вплив

на перебіг адміністративної процедури органами публічної влади. Адже, як зазначається [1, с. 34] адміністративна процедура, як і будь-яка інша діяльність, вимагає обмеження строками та саме строки є одним з найбільш вразливих елементів адміністративної процедури, що й зумовлює актуальність даного питання.

При відсутності законодавчого акта про адміністративну процедуру формальне розуміння строків у них відсутнє. Строки адміністративної діяльності загалом, та адміністративної процедури, зокрема, в Україні не регулюється. Натомість, детально врегульовані терміни (строки) вчинення певних дій чи прийнятті відповідних рішень органами публічної влади. Наприклад, відповідно до Закону України «Про звернення громадян» якщо питання, порушені в одержаному органом державної влади, місцевого самоврядування або посадовими особами зверненні, не входять до їх повноважень, воно в термін не більше п'яти днів пересилається ними за належністю відповідному органу чи посадовій особі.

Зарубіжний досвід свідчить, що правила перебігу строків в адміністративних процедурах визначені або в адміністративно-процедурному законодавстві або ж робиться відсилання до цивільного законодавства.

На нашу думку, строки здійснення адміністративних процедур мають бути визначені в законодавчому акті про адміністративну процедуру у формулюваннях максимально наближених до положень Цивільного кодексу України. При цьому слід також закріпити положення, що загальні правила перебігу строків в адміністративних процедурах повинні бути обов'язковими і для адміністративних процедур встановлених спеціальним законодавством.

Принцип розумного строку у проекті Закону України «Про адміністративну процедуру» визначений як «своєчасність і розумний строк» (ст. 4, 14) [2], під яким розуміється: 1) адміністративний орган розглядає та вирішує справу, а також вчиняє процедурні дії протягом розумного строку, тобто у найкоротший строк, достатній для здійснення адміністративного провадження без невиправданих зволікань; 2) адміністративний орган вирішує справу своєчасно, тобто до настання обставин, за яких прийняття адміністративного акта може втратити актуальність.

За такого формулювання, мова іде про два елементи принципу розумного строку – дія у сприятливий момент; найкоротший, достатній для вирішення справи строк.

Водночас, слід відмітити, що поняття розумного строку в адміністративній процедурі з'являється завдяки його виникненню в судочинстві, особливо коли мова йде про захист прав та інтересів фізичних та юридичних осіб. Так, відповідно до положення Кодексу адміністративного судочинства України (ч. 3 ст. 2), даний принцип